

Bezoek aan het seminar van de BOWW over "Quality of life" van 27 en 28 maart 2010

(Verslag van Jeanne van den Akker, lid "Werkgroep Vrouwen Wit-Rusland. Verslag is gepubliceerd in OR krant van Air Liquide BV)

Een aantal kaderleden van FNVBondgenoten, en leden van de Vrouwenbond FNV zitten in de gender werkgroep vrouwen in Wit-Rusland. De werkgroep heeft contacten met vrouwen binnen de onafhankelijke vakbond BKDP (Belarussian Congres of Democratic Trade Unions) en de REPAM, die inmiddels onderdeel uit maakt van de BKDP. Daarnaast zijn er contacten met de BOWW (Belarussian organisation of working women). De bijdrage van de werkgroep bestaat uit het uitwisselen van kennis en specifieke ervaringen, en het geven van trainingen in het versterken van de organisatie, vrouwenbeleid en informatievoorziening op het gebied van arbozaken . Daarnaast wordt er in Nederland aandacht gevraagd voor de situatie van de collega's in Wit-Rusland. Onafhankelijke vakbonden in Wit-Rusland hebben het onder de dictatuur van Loekasjenko nog heel erg moeilijk.

Delegaties van de onafhankelijke vakbonden en de BOWW komen regelmatig op werkbezoek in Nederland en diverse kaderleden van FNVBondgenoten en medewerkers van FNV Mondiaal bezoeken in het kader van diverse projecten regelmatig Wit-Rusland. In 2007 hebben enkele vrouwen van de REPAM o.a. nog een bezoek gebracht aan Air Liquide BV, waarbij zij aanwezig zijn geweest bij de bedrijfsfitness. Op uitnodiging van de BOWW konden in maart van dit jaar twee leden van de werkgroep vrouwen in Wit-Rusland een seminar van deze BOWW bijwonen. Samen met een lid van de werkgroep uit Tilburg werd ik hiervoor gevraagd. Omdat ik het belangrijk vind om ter plekke mee te maken hoe deze vrouwen werken en wat voor problemen ze daarbij tegenkomen, en om hun waar mogelijk te ondersteunen, ben ik graag op deze uitnodiging in gegaan.

Nadat we officieel uitgenodigd waren, de visa verstrekt waren, de vaccinaties geregeld, de tickets verzorgd, onze presentatie klaar, kon de reis dan beginnen. Op 26 maart met de eerste bus naar het station, de trein naar Schiphol, en de ochtendvlucht naar Wenen. Van daar de vlucht naar Minsk, waar we om 16.30 plaatselijke tijd (het is daar 1 uur later dan bij ons) aankwamen. Nadat we op het vliegveld een ziektekostenverzekering voor de duur van ons verblijf hadden betaald mochten we dan uiteindelijk door de douane. We werden afgehaald door onze gastvrouw Svetlana en via een onverharde, spekgladde weg kwamen we aan bij het huis in Dzerzhinsk (ca. 9 km van het vliegveld) waar we zouden verblijven, en waar ook het seminar zou worden gehouden. Het is voor zowel de onafhankelijke vakbonden als deze vrouwenorganisatie erg moeilijk om een ruimte te vinden waar ongestoord bijeenkomsten kunnen worden gehouden. In dit huis is dat wel mogelijk.

We kregen als avondeten een specialiteit van het land: aardappelpannenkoekjes met gerookte zalm en room. Als voorbereiding op het seminar krijgen we ook nog twee boeken te lezen, waaronder "The quality and way of life in Belarus: evolution and possibilities of transformation", maar doordat het toch wel een vermoeiende, lange dag was lukt dit maar gedeeltelijk. Dus maar redelijk op tijd naar bed. De verwarming laat men hier de hele nacht branden, wat wij toch wel erg warm vonden, dus toch maar een raampje open.

Foto vanuit onze slaapkamer om een idee te geven van de weersomstandigheden en de omgeving.

De volgende dag arriveerden de vrouwen en de schrijver van het eerder genoemde boek en kon het seminar rond het middaguur beginnen. Er wordt gesproken en gediscussieerd over wat de levenswijze, het niveau van leven en de kwaliteit van leven in Wit-Russische steden is. Er wordt ook verteld over diverse projecten, die men al heeft gestart zoals schoon water en schone steden. Ook wordt gesproken over het belang van mensen met op het eerste gezicht vreemde ideeën, maar die wel het verschil kunnen maken.

Na deze eerste dag van het seminar praten we 's avonds nog na met een aantal vrouwen die wel Engels spreken. Hoewel we een fantastische tolk hebben, die ons ook verder met van alles en nog wat helpt, praat dit toch wel makkelijker. Het is morgen palmpasen, vandaag wordt er nog gevestigd, maar als we dat willen wil onze gastheer toch wel een drankje gaan halen. Het wordt daardoor nog een late avond, maar wel interessant omdat er veel uitwisseling plaatsvindt over hoe dingen anders zijn in onze levens in Nederland en Wit-Rusland.

De volgende ochtend wordt trots het plaatselijke ontbijt gepresenteerd: rijstepap. Gelukkig voor mijn reisgenote Jannie en mij is er ook brood, wat hier overigens heel lekker is: een soort roggebrood met anijs er in.

Op deze tweede dag van het seminar is het onze beurt om een presentatie te geven. Vantevoren was ons gevraagd om iets te vertellen over wat voor ons quality of life betekent. Na wat we de eerste dag gehoord hebben, hebben we dit behoorlijk bij moeten

stellen. Er zijn zoveel dingen die wij voor vanzelfsprekend aannemen, zoals bijvoorbeeld schoon water, vrijheden.

Vervolgens wilden de vrouwen weten hoe het leven er in Nederland uit ziet, ook ten aanzien van het financiële plaatje. Verwondering was er ook, over kleine zaken, zoals over het met de fiets naar het werk gaan, maar ook over het afhankelijk zijn voor voedsel van voedselbanken voor mensen in een uitkeringspositie. De vrouwen waren ook geïnteresseerd in hoe wij het regeringsbeleid kunnen beïnvloeden. We hebben het gehad over partijpolitiek, invloed van vakbonden, overlegstructuren tussen sociale partners, demonstraties zoals bijvoorbeeld destijds tegen de huurliberalisatie.

De vrouwen gaan op de tweede dag aan de slag met wat er gisteren besproken is. Er worden afspraken gemaakt over hoe verder, en de organisatie van projecten.

Na afsluiting van deze tweede dag gaan we samen met de vrouwen naar Minsk, van waar zij met de trein naar huis vertrekken. Wij reizen met onze gids in de metro naar het centrum. Overigens is bovengronds bij de metro alles in het Russisch, ondergronds alles in het Wit-Russisch. Maar goed dat wij onze tolk als gids mee hebben, want de talen zijn zo verschillend dat je nooit op de gewenste plaats van bestemming zou komen.

We gaan nog even langs de woning van onze gids. Dan blijkt hoe weinig ruimte de inwoners van Minsk in hun flats ter beschikking hebben. In de piepkleine tweekamerflat hebben ooit zes mensen gewoond. Vervolgens krijgen we een rondleiding door Minsk van onze tolk, die bijzonder trots is op haar stad. Het is een heel schone stad met brede wegen, ruim opgezette parken, en nog verschillende mooie gebouwen, al kunnen die, zo hoorden we, zomaar afgebroken worden door Loekasjenko en vervangen door van die vreselijk lelijke gebouwen. Daarna nog even shoppen in zo'n typisch oud Sovjet warenhuis. Overal heel beleefde mensen en de prijzen vallen wel heel erg mee. Na overleg met onze gids bleek €20,- om te shoppen meer dan voldoende. De helft nog over voor de volgende dag, en toch al voor 4 familieleden cadeautjes gekocht.

Daarna uit eten in een Italiaans restaurant, wat werkelijk afgeladen vol zat. Dat bevreemde ons natuurlijk, maar volgens onze tolk kunnen de inwoners zich dit maar zelden veroorloven: een keertje uit eten kost hen ¼ maandsalaris. Na ons avondje Minsk worden we door onze gastheer weer opgehaald en weer naar Dzerzhinsk gebracht.

Centrum van Minsk.

Op onze laatste dag in Wit-Rusland hebben we eindelijk de tijd om uitgebreid met onze gastvrouw te praten. We gaan ook nog even naar een lokale supermarkt, waar we buiten een aantal oude vrouwtjes treffen die groenten uit hun eigen tuintjes verkopen. We kopen nog wat brood en worden vervolgens naar het vliegveld gebracht. Gelukkig hebben we de andere helft van het visumformuliertje nog dat we in het vliegtuig op de heenreis in moesten vullen. Niemand had ons verteld dat we dat nog nodig hadden, maar als je het niet meer hebt blijkt dat enorm veel problemen te geven. Verder zijn ze op het vliegveld ook weer ontzettend vriendelijk en beleefd. We vertrekken met enige vertraging, maar hebben toch nog tijd genoeg om onze aansluiting in Frankfurt te halen. Op Schiphol gaat ook alles supersnel, zodat ik nog net de trein van 20.00 uur kan halen en om 22.00 uur weer thuis ben.

Het was een indrukwekkende, interessante reis. Een fijn weerzien met vrouwen die we hier in Nederland al eens ontmoet hadden en kennismaking met andere moedige vrouwen. Goed om in het land zelf te ervaren hoe de mensen leven en werken.